

BİÇKİN

Yeni Türkiye'nin Hikâyesi

CAN KOZANOĞLU
SÖYLEŞİ: MİRGÜN CABAS

AĞLAK

2. BASKI

♥can

CAN KOZANOĞLU
BIÇKIN VE AĞLAK
YENİ TÜRKİYE'NİN HİKÂYESİ

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2018

2. basım: Haziran 2018, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Editör: Emre Taylan

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3746-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750737466

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

CAN KOZANOĞLU
BIÇKIN VE AĞLAK
YENİ TÜRKİYE'NİN HİKÂYESİ

Söyleşi:
Mirgün Cabas

CAN KOZANOĞLU, 1963'te Adana'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. 1981'de medya sektörüne girdi; gazetelerde, dergilerde, televizyon kanallarında çalıştı. Diğer kitapları: *Bu Maçı Alıcaz!* (1990), *Cilâli İmaj Devri* (1992), *Pop Çağı Ateşi* (1995), *İnternet, Dolunay, Cemaat* (1997), *Yeni Şehir Notları* (2001), *Acemi Eğitimi* (2005), *Yalan Yıllar* (2015).

MİRGÜN CABAS, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu. Gazeteciliğe 1993'te *Milliyet* gazetesinin Ankara bürosunda başladı, 1996'da ATV'de televizyona adım attı. Başkentte siyasi parti, başbakanlık ve parlamento muhabirliği yaptı. 1998'de çalışmaya başladığı NTV'de çok sayıda bülten ve farklı formatlarda program hazırlayıp sundu, kanalın haber merkezini yönetti. NTV'deki *Mirgün Cabas'la Her Şey programını*, Artı 1 TV ve CNN Türk'te sürdürdü. *Milliyet* gazetesinde yazarlık, *GQ Türkiye* dergisinin yayın yönetmenliğini yaptı.

İçindekiler

Sunuş	11
Birinci Bölüm: Okuyan Çocuk, Kötü Öğrenci, Genç Muhabir	15
İkinci Bölüm: 1980'ler, Yeni Nesil Solcular, Çift Tırnaklı Yazılar	61
Üçüncü Bölüm: ANAP'lı Yıllar, Sosyal Demokratlar, Asabi Liberaller	85
Dördüncü Bölüm: Cilalanan İmajlar, Yılmaz-Çiller Kuşağı, Mafyanın "Popüler" Yılları	107
Beşinci Bölüm: Şehrin Yeni Sakinleri, Arabeskin Hikâyesi, Bir "Özgün Müzik" Efsanesi	139
Altıncı Bölüm: Elitler, Elitistler, Kemalistler ve Anti-Kemalistler	165
Yedinci Bölüm: "Pop Çağı", Sosyal Medya, Yerli ve Milli Postmodernite	185
Sekizinci Bölüm: Erdoğan Fenomeni, AKP İktidarı, "Gerçek İslam" Çeşitleri	223
Dokuzuncu Bölüm: <i>Sır Kapısı</i> , Gülen Cemaati, 15 Temmuz Felaketi	287
Onuncu Bölüm: Kürt Siyaseti, Gezi Direnişi, İstanbul'un Hali	335
On Birinci Bölüm: Üniversite, Kriminoloji, Porno	355

On İkinci Bölüm: Edebiyat Editörlüğü, Belalı Romancılar, “Gizli Özne”nin Gazabı.....	397
On Üçüncü Bölüm: Yerel Mutfaklar, Beslenme Müfettişleri, Çakma Gurmeler	431
On Dördüncü Bölüm: Uzaylıları Düşünmek, Tarihe Güvenmek, Türkiye’den Umudu Kesmemek	455
Dizin.....	483

Sunuş

Haber Merkezi'nde, onun masasının başındaydım. "Peki," dedim, "diyelim ki programda bir dosya gerekecek. Konukla ele alacağımız konuya dair bir toparlama... Mesela CHP kurultayından önce, eski kurultayları anlatan bir haber... Nasıl yazacağız onu?"

"Ben o tür şeyleri kafadan yazarım," dedi. "Ayıptır söylemesi, tanıyanlar hafızamın fena olmadığını söylerler."

Can Kozanoğlu'yla mesaimiz 2001 yılında NTV Haber Merkezi'nde başladı. Bu da o mesaiyi nasıl yürüteceğimize dair ilk konuşmalarımızdan biriydi. Dedikleri de doğruydu ama eksikti.

O yılın Eylül ayında onun editörlüğünü yapacağı, benim sunacağım günlük bir haber programını hazırlamak üzere bir araya gelmeden önce Can'ı kitaplarından biliyordum elbette. Bir defa da ortak arkadaşlarımızla Çengelköy'deki evine gittiğimi hatırlıyorum. O sırada o CNN Türk'teydi. Sonra oradan ayrıldı ve gerek benim, gerekse kanal yönetiminin cevalliği sayesinde aramıza katıldı.

Birlikte hazırlayacağımız programın hazırlıklarını sürdürürken, o Eylül ayını unutulmaz hale getiren bir şey oldu. Yine onun haber merkezindeki masasının başında, yukarıdakine benzer konuşmalardan birini yaparken, binalara uçaklar çarptı... Haftalar sürecektir özel yayımlar nedeniyle bizim programın yayına girişi ertelendi ama 11 Eylül'le ilgili başka yayımlar ve hatta bir mini belgesel yaptık. Can'ı tanımaya başlamıştım. Yalnızca fil hafızalı değildi, dünyanın en pratik insanlarından biriydi. Birbirleriyle alakasız görünen şeyleri bir araya getirip ortaya anlamlı ve yeni şeyler çıkarmakta üstüne yoktu.

Çalışma düzenimiz de kendine özgüydü. Haber müdürü olduğum zamanlarda ben sabahtan işe başlarken, o öğleye doğru kanala geliyordu. Saat 17.00'de yayınlanacak program için kolları sıvayıp çalışmaya başlamasıyla, uzun bir konular listesi önermesi arasında fazla zaman geçmezdi. Konular ve konuklar saptanır, bir

yandan karşımıza çıkan aksilikler çözüldükten o, programın metinlerini yazardı. Klavyesinin başında, hafif kamburunu çıkararak ve iki parmakla yazarak işini hızla tamamlardı.

Hem kafasının hem de parmaklarının hızlı çalışması nedeniyle olsa gerek, uzaktan tanıyan pek çok kişi onu tembel zanneder. Bunda, işini basit ve gürültüsüzce yapmasının etkisi çoktur. Bir de yaşam biçimine uyacak işleri seçmesinin... Zira Can, geceleri yaşar. Gündüzler sosyalleşmek, para kazanmak gibi şeyler içindir. Gece olunca Can'ın kitaplar, televizyon ve internet üçgenindeki gerçek hayatı başlar. Bir de mutfakta geçirdiği zaman... Bunun ayrıntılarını sonraki sayfalarda okuyacaksınız. Can geç yatar, mümkünse geç kalkar ve yine mümkünse bu düzene uygun işlerde çalışır. Sonucunun mümkün olmadığı durumlarda işlerin ona uydurulduğu da olmuştur. Sözü ettiğim pratikliği sayesinde kısa mesaiye çok iş yaptığı için de bazılarında "onun çalışmaya pek de bayılmadığı" algısı yerleşmiş olabilir.

Can'la kimi zaman aynı programda yan yana, kimi zaman aynı çatı altında başka görevler üstlenerek on yıldan fazla birlikte çalıştık. Ortak işyerimizden kısa arayla ayrılmamızın ardından onunla editör-sunucu ilişkimiz editör-yazar ilişkisine dönüştü. *2001 Eski Türkiye'nin Son Yılı* isimli kitabımı yazarken, "hayat boyu editörüm" olarak eli yine, yaptığım işin üzerindeydi. Böylelikle dostluk bir yana, birlikte çalışma ortamımız da sürmüştü.

Ben *2001* kitabımla uğraşırken Can da, Can Yayınları'nın o sırada yayın yönetmeni olan Sırma Köksal'a verdiği bir sözü nasıl tutacağını düşünüyordu (Sırma'ya bu işi ısrarla takip ettiği için, her ikimiz de teşekkür borçluyuz). Söz şuydu: Can, 1990'ların başından 2000'lerin başına kadar yazdığı kitaplardan dördünü, yeni bir kitapta değerlendirecekti. Böyle söylendiğinde fazlaca egolu duran, "kitaplar üzerine bir kitap" fikri, o dört kitabı bilenler için epey anlamlı bir vaatti.

Can'ın yaklaşık on yıllık zaman diliminde yazdığı bu kitaplar; *Cilalı İmaj Devri*, *Pop Çağı Ateşi*, *İnternet Dolunay Cemaat* ve *Yeni Şehir Notları*... Bu kitapların her biri 1980'lerden itibaren Türkiye'yi anlamamız için hem geriye hem ileriye tutulmuş ışıklardı. Bu dört kitapta siyaseti, toplumu, ekonomiyi, şehir yaşamını; pop müzik, arabesk ve diğer ürünleriyle popüler kültürü, medyayı, tüketim alışkanlıklarını, eğlenceyi, velhasıl bir ülke ve onun üzerinde yaşayanlar hakkında konuşulacak ne varsa, hepsine dair tespitleri ve tahminleri buluyordunuz.

Yaşı yetenler ve bu türe ilgisi olanlar bu kitapların yayımlandığı dönemde ne kadar çok ilgi uyandırdığını bilir. Bu kitaplar ele aldık-

ları konular kadar, Can'ın o konulara yaklaşımı, üslubu ve dili nedeniyle de popüler oldu. O kitaplar Can'ın yukarıda sözünü ettiğim pratikliğinin de eseri gibiydi. Ciddi ve derin konular büyük bir basitlikle ele alınıyor; ince bir gözlem gücüne dayanan başka bazı konularsa sanki onlar herkese malummuş gibi doğallıkla anlatılıyordu. Can'ın dili 25 yıl önce insansız bankacılığı, arabeskin dönüşümünü, *yuppie*'leri, 20 yıl önce *new age*'i, Fetullah Gülen'i, interneti anlatırken de aynı kolaylıkla anlaşılıyordu, orta sınıfın AVM'lerle yeni başlayan sınavını, yeni başlamış TV dizileri furyasını, merkez sağ erkek bıyığını, özel güvenlik sektörünün yükselişini anlatırken de..

Bu, okuyanlarda "Bunu ben de yazarım" hissini uyandıran ve hatta bazılarında göre "sosyolojik kitap yazmak için kuram bilmek gerekmediğini gösteren" bir dildi ve "yazabilsen iyi olurdu ama maalesef bunu sen de yazamıyordun işte".

Sonra araya uzun bir boşluk girdi. Can 2000'lerin başından bugüne kadar, kurgu-anı türünde iki kitap dışında bir şey yayımlamadı. *Acemi Eğitimi* ve *Yalan Yıllar*, anlatılanlardan hangisinin anı, hangisinin kurgu olduğu konusunda okuyanların kafasını karıştırmak için yazılmış, bu konuda da epey başarılı olmuştu. Bunlar Can'ın hayatı ve hayal hanesi konusunda bize eğlenceli fikirler verse de önceki dört kitapla ilgisi yoktu. Oysa Türkiye'nin son 15 yılda yaşadıkları ve geçirdiği dönüşüm malum... Can ise bu dönüşümü hem yaşayıp hem de gözlemlerken, birkaç röportajın dışında pek bir şey yayımlamadı. İşte Can'ın dört kitabını değerlendirdiği yeni bir kitap yazması fikri buradan ortaya çıktı. Can o kitaplarda yaptığı tespitlerin ne kadarının haklı ne kadarının haksız olduğunu, öngörülerinin ne kadarının doğru ne kadar yanlış çıktığını anlatacağı bir kitap yazacaktı. Bunu yaparken kaçınılmaz olarak geride bıraktığımız 15 yılı ve bugünü de yorumlayacaktı.

Ama olmadı.

Can o kitabı, çeşitli sebeplerle yazamadı. Yukarıda sözünü ettiğim, "Can'ın gece hayatında dağıtması" süreci uzatan sebeplerden biriydi ama kitabı yazamamasının asıl sebebi, anlatmak istedikleri yazıya döküldüğünde Can'ın içine sinmemesiydi. O noktada, bir yıldan uzun süredir bu kitabın peşini bırakmayan Sırma Köksal tekrar ortaya çıktı ve Can'ın bunları yazmadığı ama anlattığı bir kitabın pekâlâ aynı işlevi göreceği kanaatine varıldı.

Arada ne fark var dersenez... İlerideki sayfalarda göreceksiniz, Can fikirlerini -yazarken olduğu gibi, konuşurken de- ikirciksiz bir şekilde dile getirebilen biri. Pek çok konuda ise "ama, belki, ne var ki, hatta, şu da var" diye başlayan yan cümleler kuran biri. Bunun nedeni, bazı konularda yan çizmek ya da kendini sağlama al-

mak değil. Hatta tam tersine, bu çekinceleri kendi mahallesindeki yaygın kanaatlerle ters düşmeyi göze alarak, korunaklı mevzileri terk ederek söylüyor... Bunun iki nedeni var. Tutarlılık ve hakkaniyet kaygısı. Anladığım kadarıyla bunları yazarak anlatmak, Can'da tepeden konuşan biri gibi görünme, sevimsiz bir iş yapma endişesine yol açtı. Bir de daha önce söylediğim, Can'ın işleri pratik yoldan halletme özelliği var tabii.

İşte bu sebeplerle “o kitabın yazılamayacağı ama anlatılabileceği” ortaya çıktığında Can'ı konuşturacak biri gerekiyordu. O kişi de ben oldum. Bu kitap için onunla 16 söyleşi yaptık. Yola çıkarken aklımızda olan her konuya değindik. Türkiye'yi, siyaseti, ülkenin temel meselelerini, popüler kültürü, medyayı, dijital hayatı, darbe girişimini ve pek çok başka şeyi konuştuk.

Pek çok başka şey derken, seri katiller, pornografi, Adana mutfağı, 1970'lerin tuhaf dergileri, turşu kurma teknikleri, 1980'lerin haber dergilerindeki çalışma ortamı, Türkiye'de uyuşturucu kullanımı, lobut kaslar, siyasi parti mitingleri, günümüzün popüler edebiyat dergiciliği ve bunlara benzemeyen onlarca konudan bahsediyorum. Ki bundan fazlasını da yaptık... Başlangıçta niyeti bu olmasına rağmen Can çocukluğu ve ailesi hakkında da epey şey anlattı. Bu da onun yaptığı işlerin, dünyasının ve hassasiyetlerinin nasıl şekillendiğini gösterdi.

Bütün bunların yanında bence bu söyleşinin en önemli özelliği, iyimser bir tonunun olması. Bunca dertli mevzunun konuşulduğu bir kitapta iyimser olmak kolay değil ama sözünü ettiğim de yüzeysel bir iyimserlik değil. Anlama ve açıklama gayretinden gelen, nüansları atlamayan, dünyanın sürekli değişirken aynı zamanda geliştiğini de öne çıkararak, insanın rasyonel doğasını göz ardı etmeyip ona güvenen bir yaklaşım.

Yıllardır kendisini ve ailesini tanıdığınız, birlikte çalışırken tuhaf sorunlar çözdüğünüz, iş ortamındaki pek çok badireyi atlarken kopmadığınız, akla gelecek mantıklı ve saçma (ki çoğu saçma) konularda sayısız sohbet ettiğiniz biriyle bu kadar uzun konuşmaktan zevk aldın mı dersiniz... Bunca ortak geçmişimize rağmen ondan ilk kez duyduğum yorumlarla, birbirinden alakasız konulardaki yeni bilgilerle dolu bir süreç oldu. Kaldı ki fil hafızalı, hızlı ve pratik Can Kozanoğlu ile tanıştığımız günden bu yana eğlenmediğimiz tek bir gün olmadı. Kitap yer yer yoğun ironi içerdiğinden, yanlış anlama kazalarına kurban gitmeyelim diye sık sık kullandığımız “(gülüyorlar)” parantezleri bunun kanıtı. Sizin de eliniz boş dönmeceğinizden eminim.

Mirgün Cabas

BİRİNCİ BÖLÜM

Okuyan Çocuk, Kötü Öğrenci, Genç Muhabir

Mirgün Cabas: Biz niye bir araya geldik Can?

Can Kozanoğlu: Biz bir araya geldik çünkü ben bir kitap yazacaktım ve tembelliğim tuttu, yazamadım. Aslında tembellikten de değil tam olarak. Çok dağınık bir işe soyunmuştum. İstediyim hızla ilerleyemiyordum. Yayınevini oyalamamak için, “Beni beklemeyin artık,” dedim. Onlar da bu söyleşi kitabı önerisini getirdi. Ne yalan söyleyeyim, kolayıma geldi, kabul ettim. Yazamadığım kitabın yerine bu söyleşiyi yapmak üzere bir araya geldik kısacası.

Nasıl bir kitap olacaktı, yazabilseydin?

Bu Maçı Alcaz'ı, yani futbol üzerine olan kitabı, Ocak 1990'da yayımlanan ilk kitabımı ayrı bir yere koyuyorum. Türkiye'nin 1980'li ve '90'lı yıllarda yaşadığı toplumsal değişimi, ağırlıklı olarak popüler kültür penceresinden değerlendirmeye çalışan dört kitabım var. Cümlelerin sonuna bir “malum” koyacaktım, vazgeçtim. Dört kitabım var, malum diye. Sana malum ama üzerinden o kadar geçti ki o kitapların, çok az kişiye malum artık. Neyse, 1992'de yayımlanmış *Cilalı İmaj Devri*'yle başlayan bir dizi diyebiliriz. Birbirini yakın arayla izleyen kitaplar. *Pop Çağı Ateşi*, *İnternet Dolunay Cemaat*, *Yeni Şehir Notları*... O kitapları toplu olarak değerlendirmek ve o günlerden yola çıkarak kitaplardaki konuları bugüne taşımak niyetindeydim. Türkiye neleri konu-

şuyormuş, neleri tartışıyormuş; nereden nereye gelmişiz? Ben o kitapları hangi koşullarda yazmışım? O zaman yazdıklarımın hangileri yerine oturmuş, doğru çıkmış; nerelerde saçmalamışım, yanlış yapmışım? Ki her ikisinden de çok var. Lüzumsuz tevazu göstermeyeyim, yer yer kayda değer saptamalar yapmışım, öngörülerde bulunmuşum. Diğer yandan, çok saçmaladığım, yanlış öngörülerde bulunduğum yerler de olmuş. Ama zaten asıl mesele kendi performansımı, kendi kariyerimi değerlendirmek değildi. Onun için kitap yazmak boş mesai olurdu. Akşam evde otururken beş dakikada yapardım onu. Kendime bir aferin çeker, bir küfür eder, sonra da yeni kuşağın sözüyle, “Git bi çay koy,” derdim. Çay demlenirken iş bitmiş olurdu. Ama elbette ki mesele, Can ne yaptı, ne yazdı değil. Gençliğini 1980’lerde, gençlik sonunu 1990’larda yaşamış, kendine solcu diyen, o dönem için yazmaya, çizmeye hevesli, sosyoloji eğitimi almış, gazetecilik yapan biri, Türkiye’nin değişimini nasıl görmüş, nasıl çözümlenmeye çalışmış; bunu yansıtmak istiyordum. O yıllarda içinde bulunduğum, girdiğim çıktığım çevrelerin üzerimdeki etkilerini de anlatmak niyetindeydim.

Sonra da eski kitaplardaki başlıkları bugüne taşıyacaktın. Evet, öncelikli hedef oydu zaten. Benim kitaplarım popüler kültür ağırlıklı gibi görünüyor ama başlıklara baktığın zaman dar anlamıyla siyaset ve siyasetçiler de çok yer kaplıyor. Daha önemlisi, hepimizin bildiği gibi, popüler kültür, siyasetten, ekonomiden bağımsız değil. Kültür biraz onları belirliyor, onlar biraz kültürü belirliyor. Ki, ayrıntılarını konuşuruz, kültürün siyasi tablo üzerindeki belirleyiciliğinin arttığını düşünüyorum son 20-30 yıllık dönemde. Türkiye’nin sürüklendiği noktayı bu açıdan değerlendirmek istiyordum. Tam çoğunluk mudur bilemiyorum ama kayda değer oranda insanın mutlu olduğu, en azından mutlu görüldüğü; neredeyse bir o kadar insanın da fazlasıyla şikâyetçi olduğu gidişat üzerine biraz söz söylemek... Son 15 yıl, özellikle son beş yıl, “Yeni Türkiye” dediğimiz memleket hali, meşhur yüzde 50-50 meselesi...

Artık yazma zamanı geldi diye düşündün yani.

Epeydir yazma niyetim vardı aslında. Seninle bu konuşmayı 2017'nin sonunda yapıyoruz. 2017'nin şöyle de bir özelliği vardı: Bütün o kitaplar içinde bence en iyisi değil ama en çok ilgi görmüş olanı *Cilalı İmaj Devri*'ydi ve 2017 onun 25. yılı. Yayınevi de 25. yılda istiyordu özellikle. *Cilalı İmaj Devri*, Türkiye'nin 1980'lerde yaşadığı toplumsal değişimi konu edinen kitaplar içinde en değerlisi değil bence ama en çok okunmuşlardan biri. 25 yıl sonra dönüp baktığında neler görüyorsun gibi bir perspektif de söz konusuydu. Ben kitapların ismini bittikten sonra koyarım hep. Bu sefer tersi olacaktı. Eğer yazsaydım, kitabın ismi aklımdaydı: "Bıçkın ve Ağlak". Adını koydum, içini yazamadım.

Bakarsın yine "Bıçkın ve Ağlak" koyarız kitabın adını.

Olabilir, söyleşiler bitince birlikte karar veririz ona... "Bıçkın ve Ağlak" deyince öncelikle aklımıza temel bir figür geliyor tabii. Fakat keşke onunla sınırlı kalsa. Bir genel tavır, bir yaygın ruh hali o. Hatta malum figüre gücünü veren şeylerden biri belki. Kültürümüzün bütününe, yaygın ruh halimize, gündelik hayattaki üslubumuza baktığımızda, kendi çevremiz de dahil, daha alternatif dediğimiz insanlarda, muhalif dediğimiz insanlarda bile görüyorum bıçkın ve ağlak olma halini. Siyasette de, müzikte de, edebiyatta da, tribünde de öyle. Başkalarına söylüyorum, bende de vardır belki biraz. Kitabı yazamadım ya, şöyle desem mi acaba şimdi: "Ben kalemimin mürekkebinin yoksul ve yitik mahallemin çamura dönmüş yağmur sularından damıtmıştım, isyankâr gözyaşlarımından süzmüştüm; yaralı bir gecenin en karanlık ânında yazmaya oturdum ki, mürekkebimi çalmışlar oğlum, kalemini kırmışlar lan!" (gülüyor). Olayı böyle anlatıp tembel yazarlıktan mağdur delikanlılığa terfi etsem mesela... Neyse, daha söyleşinin en başından lafı bu kadar dağıtmasam iyi olacak herhalde. Evet, kitabın adını koymuştum ama altını dolduramadım neticede.

Şimdi dolduracağız. Son 15 yılda kurgu ağırlıklı iki kitap dışında –*Acemi Eğitimi* ve *Yalan Yıllar*– bu konuşacağımız kitaplar tarzında bir kitap yazmadın. Bir de 15 yıl var aslında... Bu vesileyle bu 15 yılı da konuşacağız.

Aslında amaç 15 yılı konuşmak.

Ama biz konuşmaya '90'lara değil de '80'lere giderek başlayalım. '80'li yıllarda sen başlattın –bu bir janr aslında– sonra buna benzer bir üslupla ortaya çıkan başka yazarlar da oldu; ama en dikkat çeken ve bu tarzı başlatan sendin. Sosyolojik gözlemleri, sosyolojik kuramlarla ve alengirli cümlelerle anlatmayan, gözlemlere daha çok yer veren ama bunlardan sonuçlar çıkaran ve okuyanların çok beğendiği, kabul ettiği, referans aldığı, bugün hâlâ bir jenerasyonun çok etkisinde kaldığı kitaplar bunlar. Bunları yazmaya başlamadan önce sen kimdin? Bir anda sosyolog, yazar Can Kozanoğlu olarak ortaya çıkmadan evvel sen ne yapıyordun da bu gözlemleri biriktirdin?

Senin tanımladığın çizgiyi ben başlatmadım. Bizim kuşaktan önce başlamıştı; oraya geleceğim birazdan. Başlatanların ardından gelen yeni bir kuşağın ilk isimlerinden biri idim yalnızca. “Ben kimdim”e, doğuşumdan, 1963'ten başlamayayım. 1981'den başlayayım çünkü o yıl gazeteciliğe başladım, aynı zamanda liseyi bitirdim. Liseyi bitirdim, hemen ardından gazeteciliğe başladım. İki tane kurgu ağırlıklı kitap dedin, biraz onlardan bahsedeyim. *Acemi Eğitimi* ve *Yalan Yıllar*. Gerçek anılarla kurgunun birbirine karıştığı, yüzde 90'ının hatta daha fazlasının kurgu olduğu, anı kitabı formatındaki romanlar diyebiliriz. Ana çerçeve, gerçek hayatım. Benimki ne benzer bir aile, benimkilere benzer arkadaşlar, benim gazetecilik, televizyonculuk ve yazarlık hayatımda dahil olduğum veya gözlemlediğim çevreler. Ama ana çerçevenin içindeki hikâyelerin çoğu kurgu ve gerçek hayatta olamayacak kadar fantastik hadiseler. O kitaplarda yazdığım ve gerçek hayatla birebir örtüşen şeylerden biri, 1981'de gazeteciliğe başlamam. 1981'in az öncesine gitsem iyi olacak sanırım. Hayattaki birtakım avantajlarımdan bahsetmek istiyorum.

Can Kozanoğlu, *Cilalı İmaj Devri*, *Pop Çağı Ateği*, *İnternet Dolunay Cemaat* ve *Yeni Şehir Notları*'nda 1990'lar T¼rkiye'sini anlattı. Siyaset, toplum, ekonomi, Şehir yaşamı, pop¼ler k¼lt¼r, medya, t¼keticim alışkanlıkları, eğence, ¼zetle bir ¼lke hakkında bahse değer her Şey vardı bu kitaplarda. İnce g¼zlemlerle insansız bankacılık, arabeskin d¼n¼ř¼m¼, *yuppie*'ler, *new age* akımlar, Fetullah G¼len, internet, orta sınıfın AVM'lerle sınava, televizyon dizileri furyası, pop patlaması, ¼zel g¼venlik sektör¼n¼n y¼kseliři bu kitaplarda çıktı karşımıza...

Can Kozanoğlu 2000'lerde bu t¼r kitaplara ara verdi. Oysa T¼rkiye'nin son 15 yılda yaşadıkları ve ge¼irdiđi d¼n¼ř¼m malum... Mirg¼n Cabas'ın Can Kozanoğlu'yla yaptığ¼ s¼yleřiler dizisi sonucunda ortaya çıkan *Bıçkın ve Ağlak*, aradaki yılları ¼nceki d¼rt kitaba bağlayan bir devam kitabı...

Bu s¼yleřilerde siyasetin, toplumun, pop¼ler k¼lt¼r¼n ge¼irdiđi d¼n¼ř¼m, dijital hayat, sosyal medya, darbe girişimi gibi konular ge¼miři bug¼ne bağlayan g¼zlem ve saptamalarla ele alınıyor. Ancak bu renkli ve kıpır kıpır kitabın konuları bunlarla sınırlı değil. Her sayfada seri katiller, pornografi, Adana mutfağı, 1970'lerin tuhaf dergileri, 1980'lerin haber dergilerindeki ¼alıřma ortamı, siyasi parti mitingleri, g¼n¼m¼z¼n pop¼ler edebiyat dergiciliği gibi konular da karşımıza çıkıyor.

Serinkanlılığını koruyan bir neşe, nezaketini yitirmeyen bir eleştiri, karmaşayı a¼ıklayan bir basitlik, iyimser bir bakış a¼ısı...

Mirg¼n Cabas soruyor, Can Kozanoğlu "Yeni T¼rkiye'nin Hik¼yesi"ni anlatıyor: *Bıçkın ve Ağlak*...

 CAN

can yayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinlari

ISSN: 978-975-87-3746-6

9 789750 737466